

Nr. 941 / 23.03.2022

INFORMARE

Privind stadiul pregătirii Recensământului Populației și Locuințelor

Recensământul este singura operațiune care produce la intervale regulate numărarea oficială a populației pe teritoriul unei țări și în cele mai mici sub-teritorii geografice ale sale împreună cu dimensiunea fondului de locuințe, dar surprinde și modificările cantitative și de structură intervenite în intervalul dintre două recensăminte pentru o multitudine de aspecte importante cum ar fi tipologia gospodăriilor și a nucleelor familiale, numărul de copii pe care o familie alege să-i aibă, numărul persoanelor cu sau fără studii și structura etnică și confesională a populației etc. Este important de reținut că, la RPL-runda 2021 fac obiectul recensării următoarele categorii de persoane: persoanele cu cetățenie română, străină sau fără cetățenie, cu reședința obișnuită în România; persoanele cu cetățenie română, cu domiciliul în România, dar cu reședința în altă țară pentru o perioadă mai mică de 12 luni; gospodăriile și nucleele familiale; clădirile de locuit; locuințele situate în orice clădire, indiferent de forma de proprietate, de pe teritoriul României; spațiile colective de locuit.

Un alt punct de unicitate este faptul că recensământul este singura cercetare statistică care permite calculul unei serii de indicatori la cel mai mic nivel teritorial, cel al unităților administrativ teritoriale.

Recensământul Populației și Locuințelor 2021 beneficiază de existența unui cadru legislativ puternic în domeniul recensămintelor populației și locuințelor la nivel european, reprezentat de regulamentul nr. 763/2008 și de 4 regulamente de implementare ale acestuia adoptate în cursul anului 2017, care legiferează o multitudine de aspecte ale recensămintelor, în scopul producerii unor informații standardizate la nivelul Uniunii Europene referitoare la populația rezidentă, condiții de locuit, gospodării, locuințe etc. În ceea ce privește legislația națională, ca legislație primară vorbim de OUG 19 / 2020 cu modificările și completările

ulterioare, formă consolidată prin Legea nr.178/2020 privind organizarea și desfășurarea recensământului în anul 2021, OUG nr.39/19 mai 2021, Legea 204 din 19 iulie 2021, iar ca legislație de bază HG nr.143/2022 privind forma și conținutul instrumentarului RPL, HG nr.144/2022 privind aprobarea specificațiilor tehnice pentru transmiterea datelor din surse administrative pentru efectuarea RPL, HG nr.145/2022 privind modificarea HG 1071/2020 pentru stabilirea bugetului și a categoriilor de cheltuieli necesare efectuării RPL și nu în ultimul rând HG 733/2020 privind componența, organizarea, funcționarea și atribuțiile Unității de Coordonare și Implementare a Recensământului, respectiv ale Unităților Județene de Implementare a recensământului.

Prin urmare, au fost constituite la nivel central și teritorial structuri cu atribuții în coordonarea, organizarea, pregătirea și desfășurarea recensământului. La nivel județean și local au fost înființate comisia județeană sub conducerea Instituției Prefectului, respectiv comisiile locale de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, iar la nivelul direcțiilor județene de statistică au fost constituite Unități Județene de Implementare a Recensământului (UJIR-uri).

Deși este organizat în 2022, recensământul se numește, oficial, Recensământul Populației și Locuințelor din România în anul 2021 (RPL 2021). Sunt două explicații pentru acest lucru. În primul rând, recensământul ar fi trebuit să aibă loc în 2021, dar din cauza pandemiei de coronavirus a fost amânat. În al doilea rând, momentul de referință pentru recensământ este ora „0” din 1 decembrie 2021. Ce înseamnă acest lucru? Înseamnă că un copil născut după ora „0” din ziua de 1 decembrie 2021 nu se înregistrează (chiar dacă el există la data când se completează chestionarul). În schimb, o persoană decedată după ora „0” din ziua de 1 decembrie 2021 se înregistrează (deoarece era în viață la momentul de referință al recensământului). Acest lucru se întâmplă deoarece populația unei țări este într-o permanentă dinamică, iar pentru a obține date corecte trebuie alese anumite puncte de referință. Spre exemplu, în anul 2022 se organizează recensăminte și în alte state membre ale Uniunii Europene, cum ar fi Irlanda, Ungaria, Germania, iar perioada de referință a recensământului trebuie să fie în anul 2021 pentru ca datele din diverse țări să poată fi comparate.

Recensământul Populației și Locuințelor-runda 2021 trece de la forma tradițională a numărării populației, la forma modernă, cu preluări din surse administrative, datele privind populația rezidentă a țării urmând a fi culese utilizându-se mijloace digitale (tablete electronice). Populația care dispune de competențe digitale de bază (operarea pe calculator, tabletă electronică, telefon mobil etc.) și deține echipamente informatice și conexiune la internet este încurajată să se autorecenzneze. Autorecenzarea este acțiunea prin care înregistrarea informațiilor la recensământ este efectuată de către persoana însăși și se poate

realiza de pe echipamentul propriu al persoanei care se autorecenzază sau al gospodăriei din care aceasta face parte, sau de pe echipamente (tablete) puse la dispoziție de către UJIR-uri, în cadrul unor spații special amenajate de UAT-uri pentru această operațiune. Nu este mai puțin important a sublinia că autorecenzarea este un ajutor menit să genereze schimbări în percepțiile și mentalitățile populației despre recensământ, despre importanța participării cu responsabilitate la înregistrările lui. În mod special, schimbările vizează populația tânără și adultă din mediul urban unde atitudinile de evitare a înregistrării la recensămintele de după 1990 au fost mai des întâlnite și este de dorit să demonstreze că laptop-urile și telefoanele inteligente de care dispun pot fi folosite pentru realizarea unui interes public major.

Până la acest moment, în urma acțiunilor comune ale comisiilor municipale/orășenesti/comunale de recensământ cu UJIR Galați s-a finalizat conform Metodologiei de sectorizare a teritoriului României, în vederea desfășurării recenzării pentru Recensământului Populației și Locuințelor, metodologie aprobată de Comisia Centrală de Recensământ, sectorizarea județului Galați, pornind de la populația estimată la data de 01 decembrie 2021 și comunicată de Institutul Național de Statistică.

Organizatoric, în perioada 01 februarie – 13 martie 2022 s-a realizat colectarea indirectă a variabilelor din programul de observare al recensământului identificate în **surse administrative**. În perioada 14 martie – 15 mai 2022 se desfășoară colectarea online a înregistrărilor individuale și a celor referitoare la gospodării, locuințe și clădiri – **autorecenzarea online**. Ultima etapă este perioada 16 mai – 31 iulie 2022 când se va realiza în teren colectarea prin **interviu față în față** asistată de calculator, a înregistrărilor individuale pentru acele persoane, clădiri și locuințe pentru care nu s-a realizat autorecenzarea on-line.

Etapă de autorecenzare, începută în data de 14 martie 2022 ca primă etapă de colectare a datelor de la populație pentru Recensământul Populației și Locuințelor (RPL2021) presupune, în premieră pentru România, două aspecte:

- autorecenzarea online
- autorecenzarea online asistată (ARA), pentru îndrumarea persoanelor cu abilități digitale mai reduse.

Fiecare persoană, indiferent de cetățenie, cu reședința obișnuită în România (care trăiește pe teritoriul României de cel puțin 12 luni și care la momentul de referință era prezentă sau temporar absentă) se poate autorecenză în 2 pași:

- **pasul unu:** persoana accesează platforma de autorecenzare recensamantromania.ro și completează formularul de pre-inregistrare pentru ea însăși și pentru membrii gospodăriei din care face parte.

- **pasul doi:** persoana care a făcut pre-înregistrarea și membrii gospodăriei sale (pe care i-a trecut în formularul de pre-înregistrare) vor primi un link la adresa sau adresele de email indicate, fiecare link conducând la chestionarul individual de recensământ; la

finalul chestionarului, după completare, se apasă butonul “FINALIZARE” și chestionarul completat este transmis în baza de date a recensământului.

Autorecenzarea este disponibilă populației, în perioada 14 martie – 15 mai 2022 și se poate realiza de pe orice dispozitiv electronic (telefoane inteligente, tablete, laptopuri, desktopuri etc.).

Autorecenzarea online asistată se face în spații special amenajate de fiecare UAT, fie pe tabletele recenzorilor pentru autorecenzare asistată, fie de pe propriile dispozitive electronice ale persoanelor care solicită sprijinul recenzorului ARA.

Toate persoanele salariate (angajate) care se autorecenzază completând chestionarul online beneficiază de **o zi liberă, 100% plătită**, indiferent dacă lucrează la stat sau la privat în scopul încurajării utilizării cu predilecție a acestei metode de înregistrare online. Dovada autorecenzării on-line se realizează prin prezentarea codului de confirmare a încheierii cu succes a autorecenzării conform art.49 din OUG nr.19/2020, generat automat de soluția informatică, de pe site-ul recensământului, în baza CNP-ului. Se acordă o singură zi liberă plătită unei persoane salariate, indiferent dacă aceasta a realizat autorecenzarea on-line pentru sine și pentru alți membri ai gospodăriei, sau pentru alte persoane, zi care se stabilește de comun acord cu angajatorul și care se acordă în termen de maximum 12 luni de la data realizării cu succes a autorecenzării.

Mai trebuie spus că CNP-ul se criptează și devine un identificator statistic unic (ISU) cu ajutorul unui algoritm utilizat de INS, în momentul în care o înregistrare individuală este salvată în baza de date RPL-runda 2021. Informațiile colectate prin intermediul chestionarelor individuale vor fi prelucrate în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal (Regulamentul UE nr. 679/2016) și anonimizate imediat după intrarea în sistem.

Județul Galați a început acest Recensământ de la o populație estimată, comunicată de Institutul Național de Statistică, de 489476 locuitori din care în mediul urban, 265325 locuitori care se regasesc în cele 2 municipii și cele 2 orase astfel: Municipiul Galați 226019 locuitori, Tecuci 30985 locuitori, oraș Berești 2269 locuitori și oraș Țirgu Bujor 6052 locuitori. În mediul rural, în restul de 61 de UAT-uri populația estimată este de 224151 locuitori.

Sectoarele de recensământ au fost configurate în aplicația WebGis pornind de la numărul de locuințe din fiecare localitate, confirmat de UAT-uri, rezultând sectoare care

variază între 460 locuințe și 620 de locuințe/sector, în funcție de mărimea UAt-ului. Pentru județul Galați s-au configurat 430 sectoare de recensământ, din care 192 sectoare în municipiul Galați, 24 sectoare în Tecuci, 3 sectoare în Berești, 5 sectoare în Țirgu Bujor și 206 sectoare în cele 61 UAT-uri comunale.

Nu sunt incluse în cele 430 sectoare, sectoarele speciale (ale Ministerului de Interne, Serviciului de Imigrări) pentru care vom primi de la Institutul Național de Statistică precizări.

A urmat apoi etapa de stabilire a necesarului de recenzori pentru înregistrare asistată denumiti generic ARA, pentru județul Galați. Stabilirea numărului acestora a avut la bază, de asemeni, dimensiunea UAT-urilor conform numărului populației estimate la 1 decembrie 2021. Astfel, pentru UAT-urile cu populație de până la 2500 locuitori, normele au stabilit 1 recenzor de înregistrare asistată, între 2500-5000 locuitori s-au stabilit 2 recenzori ARA, între 5000-7500 locuitori 3 recenzori ARA, între 7500 locuitori și 10000 locuitori 4 recenzori ARA, între 10000-15000 locuitori 5 recenzori ARA, între 15000-50000 locuitori 5 recenzori ARA, între 50000-200000 locuitori 14 recenzori ARA, între 200000-400000 locuitori, 25 recenzori ARA (aici se încadrează numărul de recenzori ARA pentru municipiul Galați)

Au rezultat astfel 25 de recenzori ARA pentru municipiul Galați, 10 recenzori ARA pentru municipiul Tecuci, 3 recenzori ARA pentru orașul Țirgu Bujor și câte 1, 2 maxim 3 recenzori ARA pentru restul UAT-urilor.

Conform instrucțiunilor Unității Centrale pentru Recensământul Populației și transmise tuturor UAT-urilor, autorecenzarea asistată se aplică în toate unitățile administrativ teritoriale, recenzorii pentru autoînregistrare asistată își desfășoară activitatea în perioada 14 martie – 15 mai 2021, iar în sarcina primarilor, în calitate de președinți ai Comisiilor municipale/orășenești/comunale de recensământ, conform OUG 19/2020 privind organizarea și desfășurarea Recensământului Populației și Locuințelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea 178/2020 existând obligativitatea privind organizarea unor posturi de lucru în spații special amenajate cu echipamente puse la dispoziție de UJIR Galați (adică tablete asigurate de Serviciul de telecomunicații speciale) în scopul realizării autorecenzării asistate a populației. În același timp informează populația despre existența și locul unde sunt amplasate spațiile special amenajate pentru realizarea autorecenzării și programul lor de funcționare.

În UAT-urile în care cetățenii aparținând unei minorități naționale depășesc 20% din locuitorii UAT-ului respectiv (conform datelor definitive ale Recensământului din 2011), informarea și asistarea vor fi realizate în mod obligatoriu și în limba minorităților naționale.

Punctele de lucru pentru autoînregistrarea asistată au devenit operaționale începând cu data de 10 martie 2022, iar la nivelul județului Galați vorbim de un număr de 154 puncte de autoînregistrare asistată, locația lor și programul de funcționare fiind disponibil pe platforma

recensământromania.ro și cu trimitere din site-urile oficiale ale Instituției Prefectului Galați, ale Direcției Județene de Statistică Galați și ale fiecărui UAT.

UAT-urile au transmis la Direcția Județeană de Statistică listele cu candidații care au solicitat conform criteriilor de înscriere, să devină personal de recensământ RPL 2021. Astfel s-au primit liste pentru personal ARA totalizând un număr de 224 persoane pentru 154 posturi ARA.

Recenzorii de autoînregistrare asistată ARA, au fost instruiți și selectați în urma completării unui formular de autoevaluare și a unei minime testări care să ateste abilitatea de utilizare a tabletei, de către Unitatea Județeană pentru Implementarea Recensământului prin Direcția Județeană de Statistică, iar recrutarea care constă în încheierea contractelor de prestări de servicii pentru colaborarea la Recensământ, s-a făcut în ordinea descrescătoare a punctajului obținut în urma selecției și a intrat în competența primăriei fiecărui UAT.

Atunci când vorbim despre efectivul populației stabile (rezidente) a unei unități administrativ teritoriale (municipiu, oraș, comună), avem la dispoziție datele de la ultimul recensământ al populației și locuințelor, în cazul de față RPL-runda 2011. Potrivit acestor date populația stabilă (rezidentă) a României a fost de 20.121.641 persoane, din care în județul Galați 536.167 persoane.

Conform datelor definitive calculate de Institutul Național de Statistică Populația rezidentă la 1 ianuarie 2021 este de 19.201.662 persoane, din care în județul Galați de 495149 persoane. Un calcul simplu ne arată că la nivelul județului populația stabilă a scăzut în 10 ani cu 41018 persoane. Posibile cauze: foarte mulți cetățeni români au migrat către alte țări în căutarea bunăstării personale și familiale, pentru oportunități socio-profesionale mult mai generoase ca în țara de origine, pentru reîntregirea familiilor (copii și bunicii care s-au alăturat părinților/ adulților deja stabiliți în străinătate), sau din alte motive. Migrația externă masivă și scăderea natalității au determinat reducerea populației stabile a României și a județului nostru. Scăderea populației concomitent cu creșterea speranței de viață determină îmbătrânirea populației României. Cu alte cuvinte, rămânem tot mai puțini și mai bătrâni. Pentru a cunoaște cu precizie câți mai suntem în țară (care este populația rezidentă sau stabilă) avem nevoie să înțelegem importanța recensământului și să participăm fiecare la acesta acțiune care este în plină desfășurare.

În ceea ce privește popularizarea pe plan local a Recensământului Populației și Locuințelor, afișul oficial a fost transmis de Instituția Prefectului către toate UAT-urile din județ și către toate instituțiile deconcentrate, în vederea afișării pe site-urile proprii. Direcția Județeană de Statistică Galați a mobilizat salariații RPL în teren în vederea lipirii afișelor în locațiile unde am avut permisiunea conducătorilor de instituții (exemplu Inspectoratul Școlar Județean, Administrația Finanțelor Publice Galați, Universitatea “Dunarea de Jos”,

Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Teatrul Dramatic și Teatrul Muzical, Spitalul de pediatrie, Maternitatea Galați) sau societăți comerciale (Liberty Steel, Damen Galați, Metro, Carrefour, etc)

Putem spune că la o săptămână de la debutul perioadei de autorecenzare, mai exact după 9 zile, situația autorecenzării în județul Galați se prezintă astfel: 22851 de chestionare completate au fost trimise pe serverul RPL situând județul Galați pe locul 14 ca număr de chestionare completate. Cifra nu reprezintă și numărul de persoane recenzate, parte din aceste chestionare pot cuprinde doar date legate de locuințele secundare neocupate. Nu putem vorbi de o ierarhie a UAT-urilor fruntașe pentru că ele diferă din punctul de vedere al populației rezidente estimate, dar cu siguranță putem spune că există și localități în cadrul unor UAT-uri, unde după 9 zile există 1 singur formular pe server.

România are nevoie acum, în anul 2022, mai mult ca niciodată, de un recensământ bine făcut și corect. Rezultatele recensământului vor fi oglinda populației rezidente a țării și a condițiilor de locuit la 1 decembrie 2021 și caracteristicile sale demografice, economice, culturale și educaționale la nivel de localitate. Rezultatele RPL-runda 2021 vor fi extrem de utile în fundamentarea politicilor publice, strategiilor și programelor de dezvoltare națională, regională, județeană, precum și a programelor de dezvoltare economică și socială locale.

Succesul realizării RPL-runda 2021 depinde de fiecare dintre noi, nu numai de Institutul Național de Statistică și celelalte instituții colaboratoare.

DIRECTOR EXECUTIV,

Anca Simona Popescu